

HISTORIEK van de MUZIEKACADEMIE ANDERLECHT

Dit historisch overzicht werd door de heer **Ferdinand De Poppe**, ere-directeur en ere-voorzitter van de Lokale Raad, geschreven naar aanleiding van "25 jaar Muziekacademie Anderlecht". Het geeft ons een vrij volledig beeld van de ontstaansgeschiedenis en de ontwikkeling van alle lesplaatsen. Wij kunnen de heer De Poppe enkel dankbaar zijn voor deze waardevolle bijdrage.

oprichting hoofdschool

Voor 1 september 1968 bestond er omzeggens geen Nederlandstalig kunstonderwijs in het arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Voor het Muziekonderwijs was wel vanaf 1966 bij Koninklijk Besluit dd. 9-9-'66 het Koninklijk Conservatorium gesplitst in een autonome Nederlandstalige en Franstalige afdeling. De Nederlandstalige afdeling ging van start in 1967. Aan het Conservatorium kon men echter als beginnening niet terecht.

Wat de Muziekscholen betreft, waren er voor september 1968 zestien Franstalige in de 19 gemeenten, maar geen enkele Nederlandstalige.

De Nederlandstalige jeugd van Brussel die muziek, woord en dans wilde volgen was verplicht zich te laten inschrijven in een Franstalige Muziekschool. Wel werden er in een vijftal scholen enkele cursussen in het Nederlands gegeven.

Het Ministerie van Nederlandse Cultuur vond zich verplicht in die leemte te voorzien en zelf het initiatief te nemen Nederlandstalige Kunstscholen op te richten. Bij Koninklijk Besluit van 4 augustus 1967 werden er drie Nederlandstalige Rijksmuziekacademies met beperkt leerplan alsmede twee Rijksscholen voor Beeldende Kunsten opgericht. Het principesbesluit over de oprichting door het Rijk van Nederlandstalige Kunstscholen werd genomen tijdens het beleid van de toenmalige Minister van Nederlandse Cultuur, Renaat Van Elst.

In uitvoering van hogergenoemd Koninklijk Besluit opende in september 1968 de daaropvolgende Minister van Nederlandse Cultuur, Prof. dr. Frans van Mechelen, de Rijksmuziekacademie te Etterbeek, de Rijksschool voor Beeldende Kunsten te Koekelberg en de Rijksmuziekacademie te Schaarbeek.

Na het tot stand komen van deze Rijksmuziekacademies zijn enkele gemeentebesturen overgegaan tot de splitsing van hun Muziekacademie in een autonome Nederlandstalige en Franstalige afdeling zoals : Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Jette en Brussel.

In 1968 deed het gerucht reeds lang de ronde, maar slechts enkele ingewijden wisten met zekerheid dat dank zij de bemoeiingen van wijlen Jan Boon, Vlaming en woonachtig te Anderlecht, medestichter van de Culturele Kring (1964) en medestichter, later voorzitter, van de Culturele Raad (1971) te Anderlecht, commissaris bij het Aankoopcomité van onroerende goederen voor rekening van de Staat en tevens bezieler van de Muziekacademie en de School voor Beeldende Kunsten, na Etterbeek en Schaarbeek, ook Anderlecht begiftigd zou worden met een Nederlandstalige Rijksmuziekacademie.

Door toedoen van wijlen Jan Boon werd in 1968 door de Staat het prachtig gebouw in neo-Vlaamse Renaissancestijl (anno 1929), de vroegere bioscoop "La Vaillance" op het Dapperheidsplein 5 aangekocht.

Bij Koninklijk Besluit d.d. 20.11.1968 werd de commissie van toezicht over de Rijksmuziekacademie te Anderlecht opgericht. Met ingang van 1 januari 1969 werden volgende leden benoemd : Jan Boon, voorzitter ; Jan Kesteleyn, vertegenwoordiger van de Minister van Nederlandse Cultuur ; Roger Roothaer, Frans Schellens, Gust Sutterman en Dries Van Cauter, commissieleden.

De Minister stelde Wilfried Vanderpoorten aan tot secretaris en op 24.02.1969 had de installatie van de commissie plaats. Deze commissie had tot doel :

- het steunen, in algemene zin, van de directie bij het beleid van de school ;
- toezicht uitoefenen op de goede gang van zaken in verband met de studiën ;
- het behartigen van de belangen van de school, zowel wat de voorwaarden voor het verstrekken van het onderwijs zelf, als haar uitstraling naar buiten betreft ;
- advies verstrekken bij de voorstellen die aan de Minister worden toegezonden in verband met de benoeming van leerkrachten.

Op 30 april 1969 werd aan de voorzitter van de commissie door de Heer Kamiel Verhaegen, Kabinetsadviseur bij de Minister van Nederlandse Cultuur, medegedeeld dat de Minister de directeur van de academie, Ferdinand De Poppe, had aangesteld. Onmiddellijk na deze kennisgeving plande de voorzitter op 7 mei een eerste vergadering van de commissie met een zwaar beladen agenda : voorstelling van de directeur en kennismaking ; bezoek aan het gebouw en het geschikt maken ervan ; bestellingen schoolmateriaal e.a. ; propaganda ; aanstelling van huisbewaarder ; begroting, drukwerken en het voorlopig secretariaat. Na uitvoerige besprekingen en tal van genomen beslissingen door de commissie van toezicht in samenspraak met de directie, kon de nieuwe Rijksmuziekacademie van wal steken.

In de loop van juni 1969 werd in alle Nederlandstalige dagbladen, streekkranten e.a. het officiële nieuw, samen met uitvoerige interviews, bekendgemaakt : op 8 september 1969 opent de Rijksmuziekacademie te Anderlecht haar deuren. De academie biedt de volledige gamma van cursussen muziek, woordkunst, toneelspeelkunst, klassiek ballet en bewegingsleer. Gezien er nog geen secretariaat voorhanden was, kon men zich voorlopig telefonisch laten inschrijven bij de secretaris of de directeur. Een tijdje nadien kreeg de academie zelf haar eigen telefoonnummer toegewezen.

Teneinde over de nodige accommodatie te beschikken om de verschillende cursussen vlot te laten verlopen, werden er door het Ministerie van Nederlandse Cultuur en het Ministerie van Openbare Werken in allerijl de nodige verbouwingen van de appartementen die zich op de verschillende verdiepingen boven de hall van de bioscoop bevonden, uitgevoerd. Voorlopig werden er 12 klaslokalen (4 grote en 8 kleine), een leraarskamer, een wachtkamer voor de leerlingen, een secretariaat, een directiekamer, sanitair en een woning voor de huisbewaarder in gereedheid gebracht.

Bij een bezoek aan de klaslokalen op 21 september 1969 stelden de commissieleden vast dat de aanpassingswerken flink opschoten en de school praktisch klaar was, voorzien van het nodige materiaal. Ongeveer een maand nadien zou de afwerking van vloerbekleding, verlichting en verwarming voltooid zijn.

Voor de lessen klassiek ballet en bewegingsleer werd een plaats vooraan in de bioscoopzaal vrijgemaakt. Door het wegnemen van een zestal rijen zitplaatsen en het monteren van een vast laag podium (ca. 10 x 4m) konden de danscursussen alsook de toneelklas beschikken over de nodige ruimte.

Een oplossing voor de cursus orgel werd gevonden door de bereidwilligheid van de Deken van Anderlecht die de toelating aan de academie verleende om deze cursus te laten doorgaan in de decanale kerk Sint-Pieter en Sint-Guido op het Dapperheidsplein. Tussen de kerkraad en de academie werd een overeenkomst ondertekend waarbij een vergoeding voor het gebruik van het orgel werd bepaald.

Bij het nazien van de inschrijvingen op 20.07.1969 werden er reeds 150 leerlingen voor de diverse disciplines genoteerd.

Na een korte vakantieperiode vergaderde op 3 september de commissie van toezicht onder voorzitterschap van Frans Schellens, commissielid, tevens voorzitter van de Culturele Kring te Anderlecht en Studieprefect van het Koninklijk Atheneum te Sint-Jans-Molenbeek. Tot ieders spijt kon voorzitter Jan Boon niet aanwezig zijn, want in augustus werd hij in Heist-aan-zee het slachtoffer van een zwaar auto-ongeval en verbleef voor een lange periode in het ziekenhuis te Knokke. Niettegenstaande de ernst van zijn gezondheidstoestand belette het hem niet de nodige directieven vanuit zijn ziekbed te geven. Tijdens de vergadering besprak de commissie vooral de school-organisatie en de verbouwingswerken.

Gezien het aantal ingeschreven leerlingen op 3 september al de 250 overschreed, drong de commissie er bij de Minister op aan om zo spoedig mogelijk de nodige leerkrachten en opzichters aan te stellen. Heel wat kandidaten leraars hadden reeds hun kandidatuur binnengestuurd maar de voorlopige aanwerving van de leraars bestond in functie van het aantal ingeschreven leerlingen volgens de verschillende disciplines.

Tussen 10 september en 15 oktober 1969 stelde de Minister van Nederlandse Cultuur achtereenvolgens volgende leerkrachten en opzichters tijdelijk aan : Omer Daman (notenleer), Christiane Antierens (notenleer), Lucette Alleman (piano), Roger Sterckx (dictie-voordracht), Alfons Van Laethem (opzichter), Arnold Huyghebaert (gitaar), Freddy Vanattenhoven (klarinet/saxofoon), Yvonne Dispa (viool), Robrecht Everaert (dwarsfluit), Hilde Tondeloir (zang), Jenny Vanvolsem (muziekgeschiedenis), Robert Kohnen (orgel), Hubert Biebaut (koperblaasinstrumenten), Lieve Goethals (dictie-voordracht), Fabienne Boghe-Schram (opzichter), Raymonde Dries (piano), Ferdinand De Poppe (harmonie), Mia Van Roy (toneel), Gerda Holvoet (bewegingsleer), Rudy Steyaert (slagwerk). Voor 1 september 1969 werd Johanna Verhoeven tijdelijk aangesteld tot huisbewaarder-schoonmaakster. In de loop van het schooljaar werd Jean-Paul Decoster tot opzichter aangesteld in vervanging van Fons Van Laethem die de functie van bediende werd toegewezen.

Het is ook belangrijk de stand van de bevolking per cursus op 15 oktober 1969 even in het daglicht te stellen : notenleer 228 (10 klassen waaronder 6 eerstejaars), piano 48, orgel 12, viool 4, cello 2, contrabas 1, dwarsfluit 8, klarinet-saxofoon 12, hobo-fagot 2, blokfluit 6, koperblaasinstrumenten 9, gitaar 90, slaginstrumenten 16, zang 19, harmonie 5, muziekgeschiedenis 9, dictie 125 (8 klassen), voordracht 25, toneel 22, bewegingsleer-ballet 74.

Na de oprichting en de definitieve start van de academie werd een orgelpunt geplaatst met de officiële opening op vrijdag 14 november 1969.

De feestzaal van de academie - de vroegere bioscoopzaal - bleek veel te klein om de honderden belangstellenden een plaats te verschaffen.

Jan Boon, voorzitter van de commissie van toezicht, aanwezig maar nog niet volledig hersteld, liet zich vervangen door Dries Van Cauter, commissielid, die de openingstoespraak hield en heel wat personaliteiten mocht verwelkomen. In zijn toespraak dankte hij namens Vlaams Anderlecht de Minister en zijn voorganger die Anderlecht een Vlaamse Rijksmuziekacademie hebben geschonken.

De Minister van Nederlandse Cultuur, Prof.dr.Frans van Mechelen, onderstreepte in zijn toespraak dat deze plichtigheid bedoeld was om de Vlaamse Gemeenschap te Brussel en het ganse land duidelijk te maken hoeveel belang er gehecht wordt aan Brussel hoofdstad en aan het Vlaamse kind. Hij beklemtoonde eveneens de noodzaak van de oprichting van deze Nederlandstalige Rijksmuziekacademie te Anderlecht door het onverhoopt succes dat deze kunstacademie kent met 467 leerlingen waarbij 700 cursisten. Tot besluit wees er de Minister op dat in deze academie aan cultuur in haar meest verscheidene vormen zal gedaan worden.

In het dankwoord van de directeur namens het lerarencorps en de leerlingen verzekerde Ferdinand De Poppe de Minister dat het vertrouwen van de Vlaamse Gemeenschap te Anderlecht niet zal beschaamd worden. Tevens werd erop gewezen dat de bedoeling van deze academie niet is virtuozen en beroepskunstenaars voort te brengen, maar wel een cultuur op grotere schaal te verspreiden door systematisch oriënteren en vormen van musici, toneelspelers en dansers.

De plichtigheid werd muzikaal omlijst door het koperkwintet Theo Mertens met werken van J.Pezel, G.F.Händel, M.Arnold, N.Rimski-Korsakov en om te eindigen "Fanfara" voor koper- en slagwerkensemble van directeur F.De Poppe.

Aansluitend werd door de personaliteiten en alle aanwezigen een rondgang gemaakt om zich ervan te vergewissen welke infrastructuur de nieuwe academie rijk was.

Oprichting van filialen te SINT-PIETERS-LEEUV, ALSEMBERG, MOLENBEEK en HUIZINGEN

Na de officiële opening op 14 november 1969 van de Rijksmuziekacademie te Anderlecht en het succes dat deze academie voor muziek, woord en dans kende, bleek de bezorgdheid van bepaalde gemeentebesturen in het Pajottenland om het bestaande muziekonderwijs dat gegeven werd in de schoot van de plaatselijke fanfare of harmonie uit te bouwen tot een gekwalificeerd muziekonderwijs en aan de belangstellenden een volledige scholing met erkende getuigschriften te waarborgen.

Op vraag van het gemeentebestuur van **Sint-Pieters-Leeuw** had op 3 december 1969 in het gemeentehuis aldaar een eerste contact plaats tussen de vertegenwoordigers van het gemeentebestuur en de Rijksmuziekacademie van Anderlecht om de wenselijkheid en de mogelijkheid te onderzoeken een filiaal op te richten in de gemeente Sint-Pieters-Leeuw.

De pedagogische leiding en het organiseren van cursussen zou berusten bij de academie te Anderlecht terwijl de gemeenteoverheid de klaslokalen kosteloos ter beschikking zou stellen en de lasten van de materiële inrichting zou dragen.

Op 6 december 1969 verzocht het College van Burgemeester en Schepenen de Minister van Nederlandse Cultuur de nodige schikkingen te willen nemen om in de gemeente Sint-Pieters-Leeuw de oprichting toe te laten van een filiaal van de Rijksmuziekacademie Anderlecht.

Bij beslissing d.d. 25.05.1970 door de Minister van Nederlandse Cultuur werd met terugwerkende kracht van 1 januari 1970 een filiaal van de Rijksmuziekacademie te Anderlecht opgericht in de gemeente Sint-Pieters-Leeuw. Daartoe diende de gemeenteoverheid zich schriftelijk te verbinden de nodige lokalen, die

eigendom waren van de gemeente, kosteloos ter beschikking te stellen. Een dringende vergadering door de vertegenwoordigers van het gemeentebestuur en de Rijksmuziekacademie Anderlecht vond plaats op maandag 8 juni 1970. Niet minder dan 12 punten werden besproken tot voorbereiding van de start van de muziekacademie op woensdag 2 september 1970.

De Heer Sylvain Coppye, directeur van de gemeentelijke lagere school en lesgever muziekonderricht in de gemeente werd voorgedragen als promotor en administratief medewerker. Per 1 juli 1970 werd de Heer Coppye door de Minister van Nederlandse Cultuur tot opsteller aan de Rijksmuziekacademie aangesteld. De inschrijvingen konden definitief een aanvang nemen. De cursussen zouden gegeven worden in de gemengde gemeentelijke school, Jan Vanderstraetenstraat 91. In een later stadium zouden eveneens cursussen worden gegeven in de gemeentelijke jongensschool, Rink 1. De Heer Felicien Bosmans, Schepen, vertegenwoordigde gedurende jaren het filiaal Sint-Pieters-Leeuw in de commissie van toezicht van de Rijksmuziekacademie Anderlecht.

Bij Koninklijk Besluit van 20.06.1977 werd een autonome commissie van toezicht over het filiaal te Sint-Pieters-Leeuw opgericht die werd samengesteld uit : Georges De Backer, voorzitter ; Felicien Bosmans, Schepen, afgevaardigde van de Minister van Nederlandse Cultuur ; Mw. Elli Geens-Lagrou, Edouard Defossez, Maurice Huybrechts en Roger Rijpers.

Wat het **filiaal Alseberg** betreft hadden er reeds tijdens de eerste weken van 1970 met de heren André De Moor, Roger Janssens, Karel Gryseels en vertegenwoordigers van het gemeentebestuur Alseberg contacten plaats met de Minister van Nederlandse Cultuur, zijn Kabinetsadviseur Kamiel Verhaegen en wijlen Jan Boon, voorzitter van de commissie van toezicht Anderlecht, om een filiaal van de Rijksmuziekacademie op te richten te Alseberg.

Tijdens een vergadering van de commissie van toezicht te Anderlecht op 23 juni 1970 deelde de voorzitter mee dat de Minister de intentie had nog twee filialen van de Rijksmuziekacademie Anderlecht op te richten, nl. te Alseberg en te Sint-Jans-Molenbeek.

Door het gemeentebestuur van Alseberg was er reeds bij de Minister van Nederlandse Cultuur een aanvraag ingediend om een muziekacademie als onderafdeling van Anderlecht op te richten. Een gunstige Ministeriële beslissing liet de gemeente Alseberg toe met een muziekacademie te starten op 5 september 1970.

Gezien deze beslissing viel voor 1 juli werd de Heer Paul Spiliers met ingang van voornoemde datum door de Minister van Nederlandse Cultuur aangesteld tot opzichter van de academie. Met deze aanstelling was het mogelijk met de inschrijvingen aan te vangen. In overleg met de gemeenteoverheid en de directie van de gemeenteschool zouden de lessen van de muziekacademie worden gegeven in de lokalen van de gemeenteschool, Schoolstraat 3 te Alseberg.

In de schoot van de muziekacademie - filiaal Alseberg - werd een comité voor toezicht en promotie opgericht, bestaande uit : Roger Janssens (voorzitter) , Jan Blijkers, André De Moor, Jozef Demunter, Walter Demunter, Jan Justaert, Karel Gryseels, Paul Piens, Roger Springael, Rik Van Bochaute en Jozef Vannerom.

Bij Koninklijk Besluit d.d. 29 juli 1971 werden met ingang van 01.09.1971 volgende leden van de commissie van toezicht over de Rijksmuziekacademie Anderlecht - filiaal Alseberg - benoemd : Roger Janssens (voorzitter), Karel Gryseels (vertegenwoordiger van de Minister van Nederlandse Cultuur), André De Moor, Jozef De Munter, Paul Piens en Jozef Vennerom (leden).

Zowel in het filiaal te Sint-Pieters-Leeuw als in het filiaal te Alseberg verliepen de inschrijvingen voor het schooljaar 1970-1971 met succes. Bij nazicht van het aantal inschrijvingen per discipline zag de stand er als volgt uit :

- filiaal Sint-Pieters-Leeuw :
notenleer 91, piano 38, viool 2, gitaar 31, houten blaasinstrumenten 8, koperblaasinstrumenten 9, slaginstrumenten 6, dictie-voordracht 15, ballet 29

-filiaal Alseberg :
notenleer 190, piano 53, viool 7, gitaar 87, houten blaasinstrumenten 29, koperblaasinstrumenten 29, slaginstrumenten 8, dictie-voordracht 32, ballet 70

In functie van het aantal ingeschreven leerlingen per discipline werden volgende leraars door de Minister van Nederlandse Cultuur aangesteld :

Omer Daman, Raoul De Ghouy, Elisabeth Ghesquiere, Marc Houvenaghel (notenleer), Denise Beghin (piano), Yvonne Dispa (viool), Martha Van Obbergen (gitaar), Luc Schollaert, Freddy Vanattenhoven, Roger Verheyden (houten blaasinstrumenten), Hubert Biebaut, Christiaan Risack (koperblaasinstrumenten), Jean-Pierre Leveugle (slaginstrumenten), Lil Bleys, Emiel Vanattenhoven (dictie-voordracht), Gerda Holvoet, Fedora Snauwaert (ballet), Pieter Annon (pianobegeleiding).

Wegens het hoog aantal lesuren werd een tweede opzichter in het filiaal te Alseberg aangesteld, nl. de heer Aloïs Blommaert.

Op donderdag 1 oktober 1970 vond de plechtige opening plaats van de Rijksmuziekacademie - filiaal Alseberg. De gelegenheidstoespraak werd gehouden door de Minister van Nederlandse Cultuur, Prof. dr. van Mechelen. Deze plechtigheid werd muzikaal omlijst door de leraars van de academie.

Het filiaal te Sint-Pieters-Leeuw werd plechtig geopend op vrijdag 2 oktober. Toespraken werden gehouden door Burgemeester J. Dekempeneer en Schepen F. Bosmans. De muzikale omlijsting werd eveneens door de leraars van de academie verzorgd.

Alvorens te besluiten met beide filialen lijkt het toch wenselijk de bevolking van de klassen op 15 oktober 1970 in het daglicht te stellen :

- filiaal Sint-Pieters-Leeuw :

notenleer 185 (9 klassen), piano 48, viool 4, gitaar 37, houten blaasinstrumenten 10, koperblaasinstrumenten 21, slaginstrumenten 6, dictie-voordracht 24, ballet 24.

- filiaal Alseberg :

notenleer 260 (10 klassen), piano 61, viool 8, gitaar 105, houten blaasinstrumenten 36, koperblaasinstrumenten 38, slaginstrumenten 13, dictie-voordracht 42, ballet 94 (9 klassen).

Wegens een voorlopig gebrek aan leraren kon de cursus gitaar gedurende maanden niet functioneren. Geleidelijk aan werd hieraan verholpen.

De totale bevolking-leerlingen voor het schooljaar 1970-1971 werd op 15 oktober 1970 afgesloten met 1.055 leerlingen : Anderlecht 455, Sint-Pieters-Leeuw 231, Alseberg 369. (467 jongens en 578 meisjes). Het aantal cursisten bedroeg 1.666.

Oprichting van filialen te Sint-Jans-Molenbeek en Huizingen (schooljaar 1971-1972).

Het lag reeds geruime tijd voor de hand dat de toenmalige Minister van Cultuur, Prof. dr. Frans van Mechelen, de intentie had om te **Sint-Jans-Molenbeek** een filiaal van de Rijksmuziekacademie te Anderlecht op te richten. Tijdens een vergadering van de Commissie van Toezicht te Anderlecht werd dit op 23 juni 1970 door de voorzitter wijlen Jan Boon medegedeeld.

Te Sint-Jans-Molenbeek was er wel een gemeentelijke muziekacademie waar de cursussen grotendeels in het Frans werden gegeven, maar een autonome Nederlandstalige academie bestond er niet, niettegenstaande artikel 5 van de taalwet van 30 juli 1963 voorziet dat er in de onderwijsinstellingen , gelegen in het arrondissement Brussel-Hoofdstad, de afdelingen waar het Frans de onderwijstaal is en de afdelingen waar het Nederlands de onderwijstaal is, niet onder eenzelfde directie mogen geplaatst worden.

De Minister van Nederlandse Cultuur verhielp aan deze toestand door een Besluit uit te vaardigen dat in de oprichting van een filiaal te Sint-Jans-Molenbeek van de Rijksmuziekacademie Anderlecht voorzag.

Wijlen Jan Boon, eveneens commissaris bij het Aankoopcomité van onroerende goederen voor rekening van de Staat, had de opdracht van de Minister om een gebouw te zoeken waar de nodige accommodatie zou voorhanden zijn om er de academie onder te brengen. Nadien zou in onderlinge toestemming met de Minister van Nederlandse Cultuur en de Minister van Openbare Werken de aankoop van het gebouw worden voorbereid. Bij dit alles, zoals trouwens voorheen, was het advies van Kabinetsadviseur Kamiel Verhaegen doorslaggevend.

Na talrijke onderhandelingen viel de keuze voor de aankoop van het gebouw op het oud Gildenhuis van de dekenij van Sint-Jans-Molenbeek, Schoolstraat 76 (vlak bij het St.-Jan-Baptistplein). Het gebouw bestond uit het gelijkvloers en drie verdiepingen. Buiten een brede hall waren er op het gelijkvloers twee grote ruimten en achteraan een zaaltje met balkon en podium. Vanop de tussenverdieping was het balkon bereikbaar. De drie

verdiepingen voorzagen in totaal zeven lokalen. Een ernstige opknapbeurt was nodig en aanpassingswerken waren onvermijdelijk.

Zowel bij de oprichting van de academie als bij de aankoop van het gebouw was de steun van de plaatselijke Vlaamse verenigingen unaniem.

Op 16 juni 1971 werd de oprichting van het filiaal officieel bekendgemaakt en op 21 juni vond een eerste vergadering in het Centrum-West (de Schalmei) plaats door een promotiecomité bestaande uit Hubert Van Herreweghen, Mw. Soete-Van den Auweele, de Heren Norbert De Cock, Meeus en Pas ; Hr. en Mw. Albert Van Hulst-Clever, Mw. Adams, Mej. Vanderbeke, Mw. Van Hoeymissen, Mw. Serroels en zoon. De academie van Anderlecht was vertegenwoordigd door Jan Boon, Ferdinand De Poppe en Wilfried Vanderpooten. Voorbereidende gesprekken vonden plaats m.b.t. aanpassingswerken, publiciteit, inschrijvingen e.a. Op 6 september vond er nog een contactvergadering plaats met de Vlaamse verenigingen van Sint-Jans-Molenbeek waarop de oprichting van de academie uitvoerig ter sprake kwam.

Teneinde de oprichting van het filiaal bij de bredere lagen van de bevolking bekend te maken, werd er door deze verenigingen op 5 november '71 een ontspanningsavond gepland met de zangeres Leen en de plaatselijke groep Young People.

Met ingang van 15 september 1971 werd op voorstel van de commissie van toezicht te Anderlecht Mw. Clotilde De Cock-Baert door de Minister van Nederlandse Cultuur tot opzichter aan de academie aangesteld. Met deze aanstelling konden de inschrijvingen vlotter verlopen. Enkele weken nadien werd Mw. Marie-Josée Noukens tot huisbewaarster aangesteld.

De cursussen notenleer, dictie-voordracht en ballet gingen eerst van start met als leraren respectievelijk Mw. Anne-Marie Van Bouwel, Hr. Guido Saeys en Mw. Lucienne François. Kort daarop volgden de cursussen piano (leraar : Hr. Paul Peeters), slaginstrumenten (Hr. Wally Vermeersch) en houten blaasinstrumenten (Hr. Luc Schollaert). Alle leraren werden door de Minister aangesteld tussen 8 en 17 september 1971.

Gezien de aanpassingswerken aan het gebouw een vertraging opliepen konden de cursussen maar definitief van start gaan tijdens de maand oktober. Op 15 oktober 1971 waren er 50 leerlingen (waarbij 79 cursisten) ingeschreven. De schoolbevolking zag er op 1 januari 1972 als volgt uit : notenleer (22), dictie (9), voordracht (6), piano (11), houten blaasinstrumenten (3), slaginstrumenten (3), ballet (23).

Bij Koninklijk Besluit d.d. 30.12.1971 werden met ingang van 01.09.1971 volgende leden van de commissie van toezicht op de Rijksmuziekacademie te Anderlecht - filiaal Sint-Jans-Molenbeek - benoemd : Mw. Jeanne Soete-Van den Auweele (voorzitster), Hr. Karel Gryseels (vertegenwoordiger van de Minister van Nederlandse Cultuur), Mw. Adriana Van Hulst-Clever, de Heren Norbert De Cock, René Adams, Marcel Leys (leden).

Op dinsdag 26 oktober 1971 werd het filiaal plechtig geopend. De inwijding had plaats voor een bomvolle zaal. Onder de personaliteiten bevonden zich de Ministers Frans Van Mechelen en Henri Fayat, Kabinetschef Johan Fleerackers, Kabinetsadviseur Kamiel Verhaegen, Bestuursdirecteur Germain Théâtre, Adviseur Jan Kestelyn, Inspecteur Jan Louel, Voorzitters Jan Boon en Mw. Soete-Van den Auweele, en nog vele anderen. Alle leden van de commissies van toezicht van Anderlecht en Sint-Jans-Molenbeek waren eveneens vertegenwoordigd. De dames Lucette Alleman en Raymonde Dries, beide leraars piano aan de academie te Anderlecht, luiden de feestelijke bijeenkomst in met de vertolking van "Scaramouche" voor twee piano's van Darius Milhaud. Dichter Hubert Van Herreweghen heette de aanwezigen welkom. Hij wees op het groot belang van de inspanning die werd gedaan om in het Brusselse een Nederlandstalig kunstonderwijs uit te bouwen dat bovendien volksverbonden wil zijn. De gelegenheidstoespraak werd gehouden door de Minister van Nederlandse Cultuur, Prof. dr. Frans van Mechelen, die zich verheugde over de grote vooruitgang van de Nederlandse Cultuur in de Hoofdstad en randgemeenten. Tot slot sprak directeur Ferdinand De Poppe zijn dank uit ten overstaan van de Minister van Nederlandse Cultuur, de Minister van Openbare Werken en de Hoofdadministratie van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur, Dienst Kunstonderwijs.

Terwijl dit derde filiaal plechtig werd geopend, was er reeds een vierde filiaal van de Rijksmuziekacademie Anderlecht volop bedrijvig nl. te Huizingen, want reeds tijdens de tweede helft van de maand april 1971 vernam de voorzitter van de commissie van toezicht te Anderlecht vanwege het Kabinet van de Minister van Nederlandse Cultuur dat er waarschijnlijk met ingang van 1 september 1971 ook een filiaal zou tot stand komen **te Huizingen**.

Gezien er in deze gemeente een grote belangstelling was voor het volgen van de cursussen muziek, woord en dans, maar de afstand van Huizingen naar Alsemberg voor het volgen van deze cursussen voor tal van leerlingen nogal ver uitliep, waren er gesprekken aan de gang met wijlen burgemeester Omer Van Roy en de

Adviseur van de Minister van Nederlandse Cultuur Kamiel Verhaegen m.b.t. de oprichting van een filiaal van de Rijksmuziekacademie te Huizingen.

Op 4 mei 1971, tijdens een vergadering van de commissie van toezicht te Anderlecht deelde voorzitter wijlen Jan Boon mede dat er bij beslissing van de Minister van Nederlandse Cultuur naast de oprichting van een derde filiaal te St-Jans-Molenbeek nog een vierde filiaal van de Rijksmuziekacademie Anderlecht opgericht werd te Huizingen.

Onmiddellijk na deze ministeriële Beslissing werden er met het Gemeentebestuur van Huizingen contacten gelegd voor het bespreken van de accommodatie, het voorbereiden van de publiciteit en het starten van de inschrijvingen. De gemeente-overheid had er zich schriftelijk toe verbonden de nodige lokalen die eigendom waren van de gemeente kosteloos ter beschikking te stellen.

De lessen zouden gegeven worden in de gemeentelijke meisjesschool, Torleylaan 87, en de gemeentelijke jongensschool, Vancampslaan 90.

De Heer Felix Stas, onderwijzer aan de gemeentelijke jongensschool, nam voorlopig de taak op zich om de inschrijvingen te laten starten tijdens de vakantie. Op 6 september 1971 werd de Heer Stas door de Minister van Nederlandse Cultuur aangesteld tot toezichter aan de Rijksmuziekacademie, filiaal Huizingen.

Reeds 74 leerlingen hadden zich laten inschrijven voor het volgen van diverse disciplines.

Het lerarencorps was samengesteld uit Mw. Elisabeth Vandenberghe-Ghesquiere (notenleer), Christiaan Risack (koperblaasinstrumenten), Luc Schollaert (houten blaasinstrumenten en slaginstrumenten), Guido Saeys, opgevolgd door Filip Carre (dictie-voordracht), Mw. Fedora Snauwaert (ballet). Voor piano was nog geen leraar voorhanden. Alle leraars waren reeds verbonden aan de Rijksmuziekacademie, filiaal Alsemberg.

Na het starten van de cursussen tijdens de maand september liep het aantal inschrijvingen per 15.10.1971 op tot 135 (hoofdelijk geteld) waarbij 188 cursisten. Op 1 januari 1972 zag de schoolbevolking er als volgt uit : 144 hoofdelijke leerlingen - 206 cursisten. De stand van de bevolking per cursus : notenleer 63, koperblaasinstrumenten 12, houten blaasinstrumenten 6, slaginstrumenten 4, dictie 46, voordracht 8, ballet 67. Voor de cursus piano waren er 8 leerlingen ingeschreven (geen leraar).

Bij Koninklijk Besluit d.d. 27.10.1971 werden met ingang van 1 september 1971 tot lid van de Commissie van Toezicht op de Rijksmuziekacademie te Anderlecht, filiaal Huizingen, benoemd : Marcel Van Cauwelaert (voorzitter), Jozef Wouters (vertegenwoordiger van de Minister van Nederlandse Cultuur), August Langendries, Jozef Oscé, Jean Lefebure en Pieter Vansintjan (leden).

Teneinde aan de oprichting van de Rijksmuziekacademie te Huizingen, filiaal van Anderlecht, een feestelijk karakter te geven, werd dit filiaal officieel geopend met een plechtigheid die plaatsvond in de feestzaal van het socio-cultureel centrum, Kesterbeeklaan te Huizingen, op vrijdag 14 januari 1972 om 20 uur. Naast toespraken van burgemeester Omer Van Roy, voorzitter Marcel Van Cauwelaert en directeur Ferdinand De Poppe werd de muzikale omlijsting verzorgd door leraars die verbonden waren aan de academie.

Alvorens dit hoofdstuk af te ronden lijkt het toch belangrijk het personeelsbestand en de schoolbevolking van de Rijksmuziekacademie Anderlecht en filialen te Sint-Pieters-Leeuw, Alsemberg, Molenbeek en Huizingen voor het schooljaar 1971-1972 even in het daglicht te stellen : onderwijzend personeel : 44, administratief en toezichthoudend personeel : 9, dienstpersoneel : 2, een secretaris-rekenplichtige en een directeur.

Schoolbevolking : 1150 leerlingen (hoofdelijk geteld)
Totale schoolbevolking van de cursussen : 1657

Gezien de taak van de directeur en de secretaris te omvangrijk werd en de filialen te Alsemberg en te Huizingen te ver van Anderlecht gelegen waren, werd door de Commissie van Toezicht van de Rijksmuziekacademie Anderlecht aan de Minister van Nederlandse Cultuur voorgesteld om beide filialen af te haken van de academie te Anderlecht en nog enkel de filialen te Sint-Pieters-Leeuw en te Sint-Jans-Molenbeek te behouden.

Bij Koninklijk Besluit werd met ingang van 1 september 1972 de academie te Alsemberg een autonome inrichting met filiaal te Huizingen.

De nieuwe directeur werd de heer August Langendries die voorheen deze functie waarnam aan de Stedelijke Muziekacademie van de stad Brussel. De Heer Paul Spiliers die reeds sedert 1 juli 1970 verbonden was aan de academie te Alsemberg werd aangesteld tot secretaris-rekenplichtige.

Tot slot wens ik nog de nadruk te leggen op het feit dat de oprichting van de Rijksmuziekacademie te Anderlecht en de vier filialen steeds gepaard ging met de volledige steun van het Kabinet van de Minister van Nederlandse Cultuur en een uitermate goede samenwerking met de hoofdadministratie van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur, Directie voor Muziek en Muziekonderwijs.

Gebouwencomplex Anderlecht

Tijdens de eerste drie jaren van het bestaan van de Rijksmuziekacademie te Anderlecht (1969-1972) kende deze Kunstacademie een ruime uitbreiding van disciplines en activiteiten.

Om alle cursussen muziek, woord en dans alsook de talrijke activiteiten in de beste omstandigheden te laten verlopen, werd het een noodzakelijkheid over meer ruimten en accommodatie te kunnen beschikken.

Door tussenkomst van wijlen Jan Boon, voorzitter van de commissie van toezicht en commissaris bij het Aankoopcomité van onroerende goederen voor rekening van de Staat, en met de hulp van het Kabinet van de Minister van Nederlandse Cultuur en de Administratie van het Ministerie van Nederlandse Cultuur werd er in 1973 een tweede gebouw voor de academie aangekocht, namelijk "Etablissement Stichelbaut", gelegen aan de Kapittelstraat 7 en 9.

De bestaande werkplaatsen op het gelijkvloers met een oppervlakte van ongeveer 414 m²., werden verbouwd en aangepast aan de noden van de academie : auditorium in L-vorm, podium, twee lokalen, rooklokaal, sanitaire installatie, berg ruimten en grote toegangshal. Voor het podium is er ruimte voor een honderdtal zitplaatsen.

Op zondag 24 juni 1973 werd het nieuw auditorium officieel geopend. Audities, kamermuziekuitvoeringen, voordracht- en toneelvoorstellingen alsmede de cursussen voordracht, toneel en later creatief musiceren, konden in dit gebouw van wal steken.

Nadien werd het aanpalend gebouw aan de Kapittelstraat 11 aangekocht om uit te breiden.

Na bijna vier jaar bestaan van de academie mocht worden gezegd dat de Rijksmuziekacademie te Anderlecht een uitstralingcentrum in het arrondissement Brussel-Hoofdstad was geworden.

Een toenemend gebrek aan ruimte voor de twee bloeiende Nederlandstalige Kunstacademies (Muziek-Woord-Dans en Beeldende Kunsten) met hun talrijke activiteiten, gaf onze voorzitter wijlen Jan Boon nieuwe inspiratie, met als resultaat het laten aankopen van de gebouwen van de vroegere BMW-garage (voorheen het eerste gemeentehuis van Anderlecht - anno 1795), gelegen aan het Dapperheidsplein 7, alsook de drie aanpalende woningen in de Kapittelstraat 1, 3 en 5.

Na grondige verbouwingen werd op 11 september 1975 het "Trefcentrum" - met polyvalente zaal, ontmoetingsruimte, lokalen voor vergaderingen, servicekeuken, sanitaire inrichting - dat onder toezicht van de twee Kunstacademies stond, officieel opengesteld. Naast toespraken van prominenten, werd de plechtige inhuldiging muzikaal omlijst door de vermaarde Gentse pianist-improvisator François Glorieux.

Begin 1977 werd de grote feestzaal van de academie (de vroegere bioscoopzaal) eveneens met de steun van het Ministerie van Nederlandse Cultuur grondig aangepast en verfraaid. Er werd getracht deze zaal voor het publiek zo aantrekkelijk mogelijk te maken, alsook voor diegenen die het podium dienden te gebruiken de nodige ruimte en de gewenste technische mogelijkheden te verschaffen.

Deze zaal - gelijkvloers en balkon - werd voorzien van 356 nieuwe zitplaatsen, podium en belichtingsinstallatie. Ter gelegenheid van de achtste diploma-uitreiking werd op zondag 26 juni 1977 de zaal in haar nieuw kleedje aan het publiek voorgesteld.

Teneinde de dichtbevolkte cursussen ballet in een vaste ruimte te laten plaatsvinden, werd door hogergenoemd Ministerie de kelderverdieping, die zich onder de zaal bevond, volledig aangepast.

Deze ruimte werd voorzien van een parketvloer, spiegels en al het nodige materiaal voor het degelijk functioneren van deze cursus.

Naast de balletzaal zijn er twee kleedkamers, een sanitaire installatie en een grote hal.

De nieuwe lokalen werden op zondag 23 juni 1978 ingehuldigd.

Alle opgesomde gebouwen die gelegen zijn aan het Dapperheidsplein en aan de Kapittelstraat palen aan elkaar, zijn communicerend en vormen één gebouwencomplex.

De dromen van wijlen Jan Boon - bezieler en voorzitter van de commissie van toezicht van beide Kunstacademies - gingen in vervulling.

Nieuwe evoluties

De staatshervorming die ons land kende en de oprichting in Vlaanderen van de ARGO de Autonome Raad van het Gemeenschapsonderwijs zorgden vanaf 1988 voor nieuwe evoluties. De gebouwen aan de Kapittelstraat vallen onder de bevoegdheid van de Minister van Cultuur en worden beheerd door de VGC, de Vlaamse Gemeenschapscommissie te Brussel. Het hoofdgebouw aan het Dapperheidsplein 5 valt onder het beheer van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap - Scholengroep Brussel.

Ferdinand De Poppe moest zijn ambt door ziekte in 1987 overlaten aan Omer Daman en vervolgens Jozef Lauwers die beiden leraars waren en gedurende korte tijd als interim-directeur fungeerden. Na het plotse overlijden van de heer Lauwers werd in 1989 Luc Bartholomeus aangesteld als directeur van de academie.

In 1998 werden binnen het GO! Scholengroepen opgericht. De Academie behoort sedertdien tot Scholengroep 8 of Scholengroep Brussel. Deze scholengroep heeft haar hoofdzetel te Evere gevestigd en is financieel en materieel in grote mate verantwoordelijk voor zo'n 50 Brusselse instellingen en schooldomeinen. Ook de academies voor muziek, woord en dans van Etterbek en Schaarbeek en de academies voor beeldende kunsten van Etterbeek en Anderlecht behoren tot deze scholengroep.

De samenwerking met de gemeente Sint-Pieters-Leeuw (filialen Zuun en Top) werd recent (2013) hernieuwd. We blijven dus ook de volgende jaren lessen organiseren in de gemeentelijke basisschool 't Populiertje te Zuun en in het oude schoolgebouw aan de Topstraat.